

La refurma emprova da cuntentar tuttas generaziuns: La finamira principala è da mantegnair pli u main il livel da rentas e da garantir la finanziaziun en fin var il 2030.

MAD

Refurma da rentas – tgi perda e tgi gudogna?

Calculaziuns per las singulas vegliadetgnas ed entradas

La dunna da 24 onns

(anr/vi) Ina dunna da 24 onns gudogna 3500 francs il mais. La refurma da rentas ha per ella suandantas consequenzas: Ella paja a partir dal 2021 mintga mais circa 12 francs dapli taglia sin plivalur. Lezza vegn numnadain dauzada en tut per 0,6 pertschient. Era las contribuziuns d'AVS s'augmentan levet uschia ch'ins tira giu ad ella da la paja mintga mais 5 francs dapli. Per la cassa da pensiun tira il patrun giu 23 francs dapli. En tut fa quai pia 40 francs custs d'enpli il mais.

Pli tard profitescha ella d'ina meglra renta: Ella survegn mintga mais 70 francs dapli AVS e 185 francs dapli da la cassa da pensiun. La vegliadetgna da pensiun da 65 onns per dunnas n'è betg resguardà en quest exempel. Perquai che la dunna lavura in onn pli ditg e spargna dapli capital da vegliadetgna, crescha la renta da la cassa da pensiun per 23 francs. Gliez è dentant gia resguardà en la cifra inditgada qua sura. Cun in'entrada da 7000 francs profitass la medema dunna en relaziun damain da la refurma.

En general profiteschan persunas cun entradas bassas pli fitg. Dunnas che lavuran a temp parzial n'han fin uss savens gi nagina cassa da pensiun. Quai emprova la refurma da curreger.

L'um da 34 onns

L'um da 34 onns che gudogna 7000 francs il mais sto quintar a partir dal 2021 mintga mais cun circa 18 francs dapli custs per la taglia sin plivalur. Sias contribuziuns d'AVS creschan per 11 francs il mais e quellas per la cassa da pensiun per 41 francs.

Puncto renta na sa mida per el betg la massa: Dad ina vart retira el pli tard 70 francs dapli AVS mintga mais, da l'autra vart sa sminuescha sia renta da la cassa da pensiun per 61 francs.

Sut il stritg cuntanscha el in augment minim. Gliez è il cas perquai ch'el po tutina anc spargnar relativmain ditg per sia segunda pitga. Uschia n'ha la sbassada da la tariffa da conversiun da 6,8 sin 6,0 pertschient betg consequenzas uschè negativas.

Per in um da 44 onns cun la medema paja vesa quai dentant ora auter. Entras la bassa tariffa, e perquai ch'el na po betg spargnar uschè ditg, sa sminuescha sia renta ord la cassa da pensiun per 110 francs. Ils 70 francs dapli da l'AVS na pon betg gulivar la sperdita. En questa vegliadetgna ed en questa categoria d'entradas crodan ins atras ils latschs e tutga tar ils perdidiers. Sche l'um da 44 onns fiss n'aschì in onn avant, tutgass el tar la generaziun transitorica che ha strusch disavantatgs.

Il pèr maridà cun dus uffants

Il pèr maridà d'enturn 34 onns cun dus uffants gudogna 8700 francs il mais. Omadus van a lavurar: la dunna gudogna 5800 francs e l'um 2900 francs. La famiglia sto quintar entras la refurma cun circa 24 francs dapli taglia sin plivalur mintga mais. Las contribuziuns d'AVS s'augmentan per 13 francs, quellas per la cassa da pensiun per 88 francs. En tut pia: 125 francs dapli mintga mais. Cura ch'il pèr va en pensiun retira el mintga mais 226 francs dapli renta d'AVS e 202 francs dapli da la cassa da pensiun. In pau auter sa preschenta la situaziun per la famiglia cun dus uffants ed ils geniturs da 44 onns che gudognan 11'000 francs il mais: l'um ha in'entrada da 7400 francs, la dunna ina da 3600 francs. Il pèr sto quintar cun radund 30 francs dapli taglia sin plivalur mintga mais. Las contribuziuns per l'AVS creschan per 17 francs, quellas per la cassa da pensiun per 107 francs.

Sch'il pèr va en pensiun retira el 226 francs dapli renta d'AVS. La renta da la cassa da pensiun sa sminuescha dentant per 18 francs. Las persunas da 44 onns han il disavantatg ch'ellas na tutgan betg tar la generaziun transitorica che profite-scha da la garanzia da possess.

Ils babyboomers

L'uschènumnada «generaziun transitorica» ha 45 fin 64 onns cura che la refurma va en vigur. Ella na pudess betg pli spargnar avunda capital en la segunda pitga e n'avess betg avunda temp per gulivar ils disavantatgs da la bassa tariffa da conversiun. Perquai ha il parlament stgaffi aposita per questas annadas la garanzia da possess: In fondo da segirezza garantiescha che las rentas da la cassa da pensiun restan sin il medem livel.

L'um da 54 onns che gudogna 5200 francs il mais paja a partir dal 2021 mintga mais circa 14 francs dapli taglia sin plivalur. Sias contribuziuns d'AVS s'augmentan per 8 francs e quellas per la cassa da pensiun per 26 francs.

Cura ch'el va en pensiun retira el 70 francs dapli AVS. La renta ord la cassa da pensiun resta sin il medem livel sco senza refurma.

Il parlament ha discutà schebain questa generaziun – che profitescha gea da la garanzia da possess – duess insumma survegnir il supplement da 70 francs d'AVS. La finala èn ins sa decidi persunter: Questa generaziun sto numnadain era prender en cumpra sperditas da renta en la part surobligatoria, nua che la tariffa da conversiun è gia daditg vegnida sbassada a moda radicala.

La dunna pensiunada

En il parlament ha regì in consens general che las rentas actualas na dastgan betg vegnir tangadas e scursanidas cun questa refurma. Tgi che ha gia cuntanschì la vegliadetgna da pensiun n'è pia betg pertutgà. Sin la renta actuala ord la cassa da pensiun ha la refurma naginas consequenzas. Era tar la renta d'AVS na sa mida nagut, ella vegn adattada vinavant a la chareschia. Il supplement da 70 francs vala mo per novas rentas.

La taglia sin plivalur tutga dentant era la dunna pensiunada che ha 74 onns e retira ina renta da circa 3500 francs. Ella vegn a pajar circa 12 francs dapli taglia sin plivalur il mais. I sa tracta gea d'ina taglia da consumers che vala sa chapescha era per las cumpras da la dunna pensiunada.

Suenter che la refurma è ida en vigur pon ina persuna che less lavurar anc vinavant cun 65 onns megliegar la renta d'AVS – sch'igl exista largias – e la renta ord la cassa da pensiun.

Funtaunas: Las indicaziuns per questa contribuziun derivan da la confederaziun e dal Vermögenszentrum (VZ). L'uffizi federal per assicuranzas socialas metta a disposiziun sin sia pagina d'internet ina vasta documentaziun davart ils differents aspects da la refurma.